Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Centrum van 17 februari 2026

Portefeuille: Openbare Ruimte en Groen (33)

Agendapunt: A3

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

**Onderwerp**

Instemmen met de lijst beschermwaardige houtopstanden stadsdeel Centrum

**Het dagelijks bestuur Stadsdeel Centrum besluit**

1. In te stemmen met de geharmoniseerde en geactualiseerde lijst met beschermwaardige houtopstanden van stadsdeel Centrum;

2. In te stemmen met het toekennen van een beschermwaardige status aan drie particuliere bomen aan de Plantage Lepellaan 6;

3. In te stemmen met het intrekken van de lijst met monumentale bomen van stadsdeel Centrum uit 2013;

4. In te stemmen met de Nota van Beantwoording;

5. Kennis te nemen van zienswijze 8976-6689 n.a.v. inspraak op voorgenomen lijst beschermwaardige houtopstanden in Stadsdeel Centrum en de beantwoording

**Kernboodschap**

Stadsbreed is de lijst met beschermwaardige houtopstanden geactualiseerd en geharmoniseerd.
Met het vaststellen van de nieuwe lijst met beschermwaardige houtopstanden voor stadsdeel Centrum trekt het dagelijks bestuur de monumentale bomenlijst uit 2013 in conform artikel 17 van de bomenverordening.
De inspraak van 7 weken heeft niet geresulteerd in wijzigingen. De insprekers ontvangen reactie na het vaststellen van de Nota van Antwoorden en het instemmen met de beantwoording van een uitgebreide zienswijze.
Na de inspraak heeft de Commissie Beschermwaardige Houtopstanden een aanvullend advies opgesteld om drie bomen aan de Plantage Lepellaan 6 een beschermde status toe te kennen.

**Bestuurlijke achtergrond**

Het mandaat voor het uitvoeren van de bomenverordening en daarmee het vaststellen of intrekken van de lijsten met beschermwaardige houtopstanden ligt, zoals beschreven in de Verordening op stadsdelen en stadsgebied 2022, bij de dagelijks besturen van de stadsdelen.
Na vrijgave voor inspraak door het dagelijks bestuur (nr. VN2024-018902 d.d. 25 januari 2025) heeft het voornemen tot vaststelling van de geactualiseerde en geharmoniseerde lijst met beschermwaardige houtopstanden (hierna: de lijst) van 10 februari tot 31 maart 2025 ter inzage gelegen, conform de Participatieverordening en de Algemene wet bestuursrecht.
De Stadsdeelcommissie Centrum heeft op 23 september 2025 kennis genomen van de lijst en heeft geen aanvullend advies uitgebracht.
De inspraakreacties (zienswijzen) zijn verwerkt en gebundeld in een Nota van Beantwoording.
Vervolgens is er een analyse uitgevoerd of alle bomen die (opnieuw) een beschermde status krijgen nog wel aanwezig zijn.
Dit heeft geleid tot een nieuwe lijst met beschermwaardige houtopstanden die aansluiten op de

criteria zoals benoemd in artikel 12 van de bomenverordening. Deze houtopstanden krijgen na vaststelling door het dagelijks bestuur, conform artikel 11 lid 1 van de bomenverordening, de beschermde status.
Het vaststellen van de lijst heeft flinke vertraging opgelopen wegens capaciteitstekort bij de ambtelijke organisatie. Nadat de voorgenomen lijst op 23 september door de Stadsdeelcommissie besproken is, heeft de Commissie Beschermwaardige Houtopstanden (hierna: CBH) aanvullend advies uitgebracht om 3 particuliere bomen in de Plantage Lepellaan 6 een beschermwaardige status te verlenen naar aanleiding van een aanvraag. Ook voor deze bomen heeft het dagelijks bestuur het mandaat om de beschermde status vast te stellen en aan de lijst toe te voegen, conform artikel 11 lid 3 van de bomenverordening.

Met het vaststellen van een nieuwe lijst van beschermwaardige houtopstanden wordt de monumentale bomenlijst van stadsdeel Centrum uit 2013 per besluit van het dagelijks bestuur ingetrokken conform artikel 17 lid 1 van de bomenverordening.
Nadat alle stadsdelen een vastgestelde lijst met beschermwaardige houtopstanden hebben, krijgt de gemeenteraad een gebundeld overzicht ter kennisgeving aangeboden.
In de adviezen van de CBH, aan u voorgelegd bij het vrijgeven voor de inspraak (VN2024-018902), voor zowel voor Stadsdeel Centrum als voor alle andere stadsdelen, komen meerdere aandachtspunten aan bod. Bijvoorbeeld met betrekking tot de zorg voor beschermwaardige houtopstanden, het gebruik van aanvullende terminologieën voor bijzondere houdopstanden en toekomstige actualisaties. Omdat dit advies voor alle stadsdelen gegeven wordt, is het een onderwerp dat stadsbreed beoordeeld moet worden. De Kerngroep Bomen, bestaande uit boomexperts van verschillende directies, brengt hierover een gemeentelijk advies uit. Dit komt ter sprake als de stadsbrede lijst met beschermwaardige houtopstanden ter kennisgeving aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

**Bestuurlijke prioriteit**

n.v.t.

**Wettelijke grondslag**

**- Bomenverordening Amsterdam:**
art. 10 (Lijst van beschermwaardige houtopstanden)
art. 11 (Procedure lijst van beschermwaardige houtopstanden)
art. 12 (Criteria beschermwaardige houtopstanden)
art. 17 lid 1 (Overgangsrecht besluiten)

**- Participatieverordening Amsterdam:**
Hoofdstuk 2 art. 6 betreffende inspraak.

**- Verordening op stadsdelen en stadsgebied 2022**
Bijlage 3 (bevoegdheden)
C.4a: het DB heeft het mandaat om besluiten ter uitvoering van de Bomenverordening te nemen, waaronder het aanwijzen van monumentale bomen.
V.1: het DB heeft het mandaat om hoofdstuk 2 van de Participatieverordening uit te voeren

**- Algemene Wet Bestuursrecht**
Afdeling 3.4. Uniforme openbare voorbereidingsprocedure
art. 3:10 lid 1: Deze afdeling is van toepassing op de voorbereiding van besluiten indien dat bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan is bepaald.

**Onderbouwing besluit**

**Ad. 1: Instemmen met de geharmoniseerde en geactualiseerde lijst met beschermwaardige houtopstanden Centrum.**
*Bijlage 1: vast te stellen lijst met beschermwaardige houtopstanden*

De lijst met beschermwaardige houtopstanden in stadsdeel Centrum bevat 1.048 exemplaren:
o 933 in eigendom van gemeente Amsterdam
o 26 in eigendom van Artis
o 10 in eigendom van de Hortus Botanicus
o 79 in eigendom van particulieren

42 bomen komen te vervallen ten opzichte van de lijst die ter inspraak is gegaan. Reden: de CBH heeft op 24 april 2024 haar advies voor stadsdeel Centrum uitgebracht na een uitgebreide schouw bij iedere boom in de jaren ervoor. Sinds die schouw zijn er echter
o 28 monumentale bomen gekapt of bezweken aan storm of iepziekte
o is voor 14 bomen een kapvergunning verleend of aangevraagd vanwege veiligheidsredenen. Van die 14 bomen met een (aanvraag) tot kapvergunning hadden 6 bomen reeds een beschermde status vanuit de voorgaande bomenverordening. Voor alle 6 heeft het programma boomveiligheid advies gevraagd aan de CBH.

Er zijn geen extra bomen op de lijst ter vaststelling geplaatst ten opzichte van de lijst die ter inspraak is gegaan.
Niet ieder stadsdeel is gebiedsdekkend geïnventariseerd. Er zijn nog enkele blinde vlekken, ook in stadsdeel Centrum. De CBH werkt aan een voorstel voor structurele actualisatie per stadsdeel waarbij uiteindelijk de hele stad volledig in kaart is gebracht.

**Ad. 2: In te stemmen met het toekennen van een beschermwaardige status aan drie particuliere bomen aan de Plantage Lepellaan 6.**
Bijlage 2: Advies CBH Plantage Lepellaan 6
De eigenaar van Plantage Lepellaan 6 heeft een aanvraag ingediend bij de CBH om een boom in de achtertuin de beschermwaardige status te geven. Een delegatie van de CBH heeft op 15 oktober een schouw ter plaatse uitgevoerd en aanvullend historisch onderzoek gedaan. Dat heeft geresulteerd in het advies om 3 bruine beuken in de achtertuin de beschermde status te geven wegens beeldbepalendheid, cultuurhistorische waarde en de ouderdom van de bomen.

**Ad. 3: In te stemmen met het intrekken van de lijst met monumentale bomen van stadsdeel Centrum uit 2013.**
Het intrekken van de lijst met monumentale bomen van stadsdeel Centrum uit 2013 betekent voor negen bomen dat de beschermde status wordt ingetrokken.

Vier bomen hebben alle een toekomstverwachting van minder dan 5 jaar, waardoor bescherming niet meer haalbaar is. Het gaat om de volgende bomen:
1. Een Hollandse iep aan het Singel t.h.v. nr. 322
2. Een Gewone vleugelnoot op het Amstelveld
3. Een Anna-Pauwlonaboom in de Hortus Botanicus
4. Een Gewone esdoorn in de achtertuin van Herengracht 410

Vijf bomen zijn op advies van de CBH van de lijst gehaald omdat ze niet van uitzonderlijke waarde zijn, deze bomen komen veelvuldig in Amsterdam voor waarbij de soorten met uitzonderlijk uiterlijk wel in de lijst zijn opgenomen. Deze vijf bomen stonden op de oude monumentale bomenlijst als beeldbepalend benoemd. Het gaat om de volgende bomen:
5. Een Huntingdon-iep op Oosterdok ter hoogte van woonboten 41 en 43

6. Een Robinia aan de Prins Hendrikkade t.h.v. nr. 512
7. Drie Esdoornige platanen in Artis.

**Ad. 4: Instemmen met de Nota van Beantwoording**
*Bijlage 3: Nota van Beantwoording geanonimiseerd*
De inspraakreacties zijn inhoudelijk beoordeeld door een boomdeskundige van V&OR, team GWW, en door de CBH. Het antwoord en de format-brief ter beantwoording zijn beoordeeld door een communicatieadviseur van V&OR. Naar aanleiding van de 8 inspraakreacties zijn er geen bomen toegevoegd aan de lijst.

Zie voor een volledig overzicht van de inspraak en beantwoording: bijlage 1, Nota van Beantwoording. Samengevat:

2 insprekers wensen een reeds gekapte en vervangen iep op het Beursplein als beschermwaardig te behouden. Deze bomen zijn inmiddels vervangen. Geen aanpassing van de lijst.

1 inspreker heeft een uitgebreide inspraakreactie gestuurd aangaande het proces van de stadsbrede actualisatie. Specifiek met betrekking tot de lijst is het verzoek om alle door de CBH geadviseerde intrekkingen van de beschermde status niet over te nemen voor 20 ver de bomen aanwezig zijn. Geen aanpassing van de lijst, zie toelichting bij ad. 3, de Nota van Antwoorden (bijlage 3) en het antwoord op de zienswijze paragraaf 7 (bijlage 4)
1 inspreker geeft aan akkoord te zijn met behoud van de monumentale status in de achtertuin, geen aanpassing van de lijst nodig.
2 insprekers attenderen de gemeente op een reeds gekapte boom, en één van hen wijst twee potentieel beschermwaardige houtopstanden aan. Deze bomen voldoen niet aan de criteria van de bomenverordening. Geen aanpassing van de lijst nodig.
1 inspreker verzoekt om aanpassing van digitale informatie en fysieke omgeving voor de zaailing van de Anne Frankboom, niet de status, geen aanpassing van de lijst nodig.
1 inspreker verzoekt om aanpassing van gegevens in een boompaspoort, niet de status, geen aanpassing van de lijst nodig.
1 inspreker ageert tegen de werkwijze van de herinrichting van het Oudekerksplein en het verdwijnen van monumentale bomen, geen aanpassing van de lijst nodig.

**Ad. 5: Kennis te nemen van zienswijze 8976-6689 n.a.v. inspraak op voorgenomen lijst beschermwaardige houtopstanden in Stadsdeel Centrum.**
*Bijlage 4: Zienswijze 8976-6689 geanonimiseerd.*
*Bijlage 5: Antwoord op zienswijze 8976-6689 geanonimiseerd.*

Inspreker heeft een uitgebreide zienswijze geschreven met 11 paragrafen die verschillende onderwerpen behandelen, allen in verband met beschermwaardige houtopstanden, maar niet specifiek met betrekking tot stadsdeel Centrum. Paragraaf 7 gaat deels wel specifiek over de beschermwaardige bomen in Stadsdeel Centrum. Die paragraaf is (samengevat) in de Nota van Beantwoording (Bijlage 3) opgenomen.

De beantwoording van de zienswijze is afgestemd met de portefeuillehouder van stadsdeel West waar een vergelijkbare zienswijze is ingediend.

**Conclusie**
- De nieuwe geactualiseerde en geharmoniseerde lijst met beschermwaardige houtopstanden bevat 1.048 exemplaren.
- Aanvullend worden daar nog 3 bomen aan toegevoegd naar aanleiding van een particuliere aanvraag
- Door het intrekken van de monumentale bomenlijst uit 2013 wordt van 9 bomen de beschermstatus

ingetrokken.
- De inspraak heeft geen wijzigingen ten opzichte van de lijst die ter inspraak is gegaan opgeleverd.
- De Stadsdeelcommissie heeft kennis genomen van de lijst en heeft geen aanvullend advies uitgebracht.

**Advies en afstemming**

- Tijdens de inspraakperiode is er een wandeltocht voor inwoners en belangstellenden georganiseerd. Hiervoor hebben ruim 40 personen zich aangemeld.

- De inspraakperiode liep van 10 februari tot 31 maart 2025. Er zijn 8 reacties ontvangen.

- De stadsdeelcommissie is gevraagd om tijdens de inspraakperiode advies op de lijst te geven. Hierop is verzocht om advies te kunnen geven op bijgevoegde vast te stellen lijsten met beschermwaardige houtopstanden en in te trekken beschermwaardige houtopstanden (bijlagen 1 en 2).

- Een boomexpert van V&OR team GWW en de Commissie Beschermwaardige Houtopstanden hebben de inspraakreacties beoordeeld en het advies verwerkt in de Nota van Beantwoording.

**Duurzaamheid**

Het besluit om de lijst met beschermwaardige houtopstanden vast te stellen heeft geen effecten op duurzaamheid. De beschermwaardige houtopstanden zelf hebben daar wel effect op, met name de houtopstanden die vanwege hun leeftijd en beeldbepalendheid op de lijst komen. Daarover gaat deze paragraaf.

Welke positieve en/of negatieve effecten heeft het voorliggende besluit op duurzaamheid?
Beschermde houtopstanden dragen bij aan de vier pijlers van de Groenvisie 2050:
1. Gezondheid: oudere bomen kunnen met hun grote bladerdek meer fijnstof afvangen en dragen daardoor bij aan schone lucht. Een mooie groene omgeving nodigt uit tot buiten recreëren.
2. Sociaal welzijn: groen, en in het bijzonder mooie bijzondere bomen, geven een positief gevoel en maakt de leefomgeving gezonder. Het bevordert de sociale cohesie
3. Klimaatadaptatie: oudere bomen hebben doorgaans grote kronen en wortelpakketten die een positieve bijdrage leveren bij het tegengaan van hittestress en wateroverlast. Oudere bomen zijn ook bestendiger tegen langdurige droogte.
4. Natuur: hoe ouder een boom wordt, hoe meer deze een bijdrage levert aan de biodiversiteit: (korst)mossen en varens, insecten en spinnen, vogels en zoogdieren vinden voedsel, verblijf en schuilmogelijkheden in een grote oude boom.

Welke kansen liggen er om het voorliggende besluit (nog) duurzamer te maken?
De CBH adviseert ieder stadsdeel in haar rapport om
Groeiplaatsen van bijzondere houtopstanden te beschermen, bij voorkeur via het omgevingsplan.
Behalve de boom ook de groeiplaats te registreren.
Dit zijn onderwerpen die stadsbreed behandeld worden.

**Participatie**

- Tijdens de inspraakperiode is er een wandeltocht voor inwoners en belangstellenden georganiseerd. Hiervoor hebben ruim 40 personen zich aangemeld.

- De inspraakperiode liep van 10 februari tot 31 maart 2025. Er zijn 8 reacties ontvangen.

- De stadsdeelcommissie is gevraagd om tijdens de inspraakperiode advies op de lijst te geven. Hierop is verzocht om advies te kunnen geven op bijgevoegde vast te stellen lijsten met beschermwaardige houtopstanden en in te trekken beschermwaardige houtopstanden (bijlagen 1 en 2).

- Een boomexpert van V&OR team GWW en de Commissie Beschermwaardige Houtopstanden hebben de inspraakreacties beoordeeld en het advies verwerkt in de Nota van Beantwoording

**Financiële onderbouwing**

Het vaststellen van de lijst met beschermwaardige houtopstanden heeft geen financiële gevolgen.

**Communicatie**

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

- Schriftelijk informeren van particuliere eigenaren van bijzondere houtopstanden
- Schriftelijk zienswijzen beantwoorden
- Publiceren op https://maps.amsterdam.nl/bomen_bijzonder/ (overzicht van alle beschermwaardige houtopstanden)

**Documenten**

| Registratienr. | Naam |
|---|---|
| AD2026-010063 | Stadsdeel Centrum Voordracht (pdf) |
| AD2026-010093 | Bijlage 3 - Nota van Beantwoording GEANONIMISEERD.pdf (pdf) |
| AD2026-010094 | Bijlage 2 - Advies CBH Plantage Lepellaan 6.pdf (pdf) |
| AD2026-010095 | Bijlage 4 zienswijze 8976-6689 GEANONIMISEERD.pdf (pdf) |
| AD2026-010096 | Bijlage 1 - vast te stellen lijst met beschermwaardige houtopstanden.pdf (pdf) |
| AD2026-010097 | Bijlage 5 - Antwoord zienswijze 8976-6689 GEANONIMISEERD.pdf (pdf) |

**Uitslag**

A Akkoord